

Obsah

Věnování	11
Předmluva.....	13
Úvod	15
1 Historie DNT	19
2 Základní pojmy a definice DNT	23
2.1 Divertikulární nemoc tračníku.....	23
2.2 Divertikl.....	23
2.3 Divertikulóza	25
2.4 Segment	25
2.5 Divertikulitida	26
2.6 Meléna	26
2.7 Dyschezie, hematochezie	26
2.8 Enteroragie	26
3 Epidemiologie DNT.....	27
3.1 Věk	27
3.2 Prevalence DNT podle složení potravy	28
3.3 Etnické a sociálně-ekonomické vlivy	31
3.4 Rasové rozdíly DNT.....	32
3.5 Geografické vlivy	33
3.6 Vazba DNT na pohlaví	33
3.7 Nedostatek tělesné námahy	34
3.8 Imunosuprese.....	34
3.9 Jiné choroby jako příčiny vzniku DNT	36
3.10 Komorbidity při DNT	37
3.11 Rakovina tlustého střeva	37
3.12 Zánětlivé a jiné kolitidy.....	39
3.13 Rizikové faktory pro vznik DNT.....	40
4 Etiologie a patogeneze DNT	41
4.1 Normální anatomie sigmatu a sigmoideorektálního přechodu.....	41
4.1.1 Tunica mucosae.....	41
4.1.2 Tunica muscularis	42
4.1.3 Podélná a kruhová svalovina tlustého střeva	42
4.1.4 Sigmoideorektální přechod	43
4.1.5 Arterie vasa recta	43
4.1.6 Vény stěny tračníku	44

4.2	Fyziologické funkce tlustého střeva	44
4.3	Porucha nervové regulace motorické činnosti tlustého střeva	45
4.3.1	Motorické nervy	45
4.3.2	Látkové, humorální podněty motorické aktivity	47
4.3.3	Vliv látek z lumina střeva na DNT	47
4.4	Dlouhodobá nedostatečná náplň tlustého střeva.....	48
4.5	Zkrácení segmentů tračníku postižených DNT	49
4.6	Vysoký tlak v tlustém střevu u DNT	50
4.6.1	Působení tlaků v tračníku a kompartimentech na vznik divertiklů.....	51
4.7	Vlastnosti svaloviny tračníku u DNT	52
4.8	Stáří nemocných a DNT	54
4.9	Vznik DNT vzpřímeným postojem	55
4.10	Dynamicko-progresivní a adynamicko-regresivní forma DNT	55
5	Patologická anatomie DNT	57
5.1	Vznik pseudodivertiklů u DNT	57
5.2	Lokalizace pseudodivertiklů na tračníku.....	59
5.3	Sliznice tlustého střeva	63
5.4	Akutní, nekomplikovaná divertikulitida.....	63
5.5	Divertikulitida komplikovaná perforací	66
5.6	Píštěle při KDIS.....	70
5.7	Subileózní příznaky a ileus u DIS a KDIS	71
5.8	Chronické a recidivující zánětlivé formy DNT	73
5.9	Vzdálené zánětlivé komplikace DIS a KDIS	73
5.10	Krvácení z divertiklu	74
6	Klinické projevy a vyšetřování DNT.....	79
6.1	Klinické projevy DNT	79
6.2	Lékař prvního kontaktu	80
6.3	Nenaléhavý stav nemocného	81
6.4	Klinický vývoj DNT.....	84
6.4.1	Predivertikulární stadium	85
6.4.2	Asymptomatická DNT	85
6.4.3	Symptomatická DNT	85
6.5	Zánětlivé komplikace DNT	87
6.5.1	Appendagitis	87
6.5.2	Nekomplikovaná akutní DIS.....	87
6.5.3	Komplikované formy DIS.....	88
6.5.4	Chronická divertikulitida	89
6.5.5	Vitálně ohrožený pacient.....	90
6.6	Zobrazovací diagnostické metody u DNT.....	90
6.6.1	Ultrasonografické vyšetření	90
6.6.2	Hydrosonografie.....	91
6.6.3	Intraluminální vaginální nebo rektální sonografie	91
6.7	Radiodiagnostické metody užívané u DNT.....	92

6.7.1	Nativní (prostý) rentgenový snímek břicha	92
6.7.2	Perorální podání kontrastní ve vodě rozpustné látky	94
6.7.3	Náplň tračniku baryumsulfátovou suspenzí	94
6.7.4	Metoda dvojího kontrastu	96
6.7.5	Vaginografie	96
6.8	Počítačová tomografie	97
6.8.1	Virtuální koloskopie CTC	101
6.8.2	Cílená angiografie	102
6.9	Radionuklidové vyšetření, scintigrafie	102
6.10	Magnetická rezonance	103
6.11	Endoskopická vyšetření u DNT	104
6.12	Diagnostická laparoskopie	107
7	Konzervativní a intervenční léčba u DNT	111
7.1	Konzervativní léčba u symptomatické DNT	111
7.2	Hranice konzervativní léčby u DIS	121
7.3	Intervenční léčba u komplikací DNT	123
7.4	Transkutánní punkce a laváže abscesů u KDIS	126
7.5	Radiologické intervence pro krvácení u DNT	129
8	Obecné předpoklady operací pro DNT	133
8.1	Cíle operací u komplikací DNT	133
8.2	Rozdělení operací podle naléhavosti	134
8.3	Indikace operací u DNT	137
8.3.1	Klasifikace stadií DNT	139
8.3.2	První použitelné třídění DIS a KDIS	139
8.3.3	Klasifikace stavů indikujících u DIS a KDIS neodkladné výkony	140
8.3.4	Vliv věku na indikace operací u DNT	141
8.4	Klasifikace komplikací DNT	147
8.5	Prognosticko-indikační klasifikace zánětlivých komplikací DNT	149
8.6	Příprava k elektivním operacím u DNT	152
9	Operační léčba DNT	161
9.1	Operace snižující u DNT tlak v tračniku	161
9.2	Myotomie	161
9.3	Vyřazovací výkony a profylaktické resekce	167
9.4	Operace u zánětlivých komplikací DNT	167
9.5	Neodkladné operace u KDIS bez odstranění septického zdroje	168
9.5.1	Incize abscesu	168
9.5.2	Uzavření perforace tlustého střeva v místě KDIS	169
9.5.3	Laváž peritoneální dutiny	170
9.5.4	Laparoskopická laváž	170
9.5.5	Drenáž	171
9.6	Derivace střevního obsahu stomií	172
9.7	Trojdobý výkon podle Schloffera	177
9.8	Dvoudobé výkony u volné perforace sigmatu bez odstranění zánětlivého ložiska	178

9.9	Diskontinuitní operace KDIS s odstraněním septického zdroje (primární resekce).....	178
9.9.1	Antepozice perforovaného segmentu sigmatu	179
9.9.2	Dvoudobá diskontinuitní resekce sigmatu podle Hartmanna	182
10	Primární resekce s primární anastomózou u KDIS zajištěné derivací.....	197
10.1	Primární resekce levého tračníku s primární anastomózou u KDIS u neodkladných výkonů	197
10.2	Primární resekce s primární anastomózou bez zajištění stomií u elektivních výkonů	199
10.3	Zhojení anastomózy tračníku	201
10.4	Insuficience, dehiscence anastomózy	202
10.5	Technika anastomóz tračníku u DNT	203
10.5.1	Prstenec Valtrac	204
10.5.2	Kompresní anastomóza přístrojem AKA 2	205
10.5.3	Cirkulární stapler.....	206
10.5.4	Anastomóza šitá ručně	206
10.5.5	Spolehlivost anastomózy.....	208
10.5.6	Krvácení z anastomózy	209
10.5.7	Stenóza	210
10.5.8	Ileózní komplikace	210
10.6	Komplikace operací u DNT.....	210
10.7	Atonie (paralytický ileus) střeva	212
10.8	Ranná infekce	213
10.9	Recidivy obtíží po resekcích u DNT	214
10.10	Léčení KDIS pravého tračníku u žluté rasy	215
10.11	Výkony u KDIS na transversu	217
10.12	Výkony u krvácení z divertiklů	217
10.13	Operace u ileózních stavů při DNT	220
10.14	Operace píštělí u KDIS.....	221
11	Laparoskopické operace u DNT	223
11.1	Laparoskopické výkony u DNT	224
11.2	Vyšetření a příprava.....	225
11.3	Laparoskopické výkony	225
11.4	Kontraindikace laparoskopického výkonu	227
11.5	Peroperační výhody laparoskopické metody.....	227
11.6	Pooperační výhody laparoskopických výkonů.....	229
11.6.1	Laparoskopické výkony u starých pacientů.....	230
11.7	Nevýhody laparoskopické chirurgie u DNT.....	230
11.8	Ceny a hospodárnost laparoskopických výkonů u DNT	231
11.9	Roboty asistované laparoskopické resekce (RALS – Robotic Assisted Laparoscopic Surgery)	232
11.10	Laparoskopické resekce kolon provedené jedním chirurgem	233
12	Opatření u zánětlivých pooperačních komplikací	235
12.1	Zvláštní metody uzavěru laparotomie	235

12.2	Syndrom nitrobřišního přetlaku (ACS – Abdominal Compartment Syndrome)	237
12.3	Opatření proti adhezím po zánětech a operacích u komplikací DNT.....	238
12.4	Opatření u sepse a syndromu systémové zánětlivé reakce (SIRS).....	239
12.5	Chirurgická opatření při sepsi	240
12.6	Prognostické skórovací systémy	242
13	Péče po operacích u DNT	243
13.1	Pooperační analgezie	244
13.2	Zkrácení pooperační střevní atonie	246
13.3	Intenzivní profylaxe tromboembolií.....	246
13.4	Péče o stoma	246
13.5	Pooperační dieta po operacích tlustého střeva u DNT	247
13.6	Pooperační pohyblivost	248
14	Prognóza a kvalita života nemocných s DNT	249
14.1	Prognóza při zánětlivých formách DNT (DIS, KDIS)	249
14.2	Resekční léčba u DNT.....	250
14.3	Indikace druhu neodkladného výkonu	250
14.4	Pooperační kvalita života u DNT	251
15	Pět kazuistik DIS a KDIS.....	253
16	Prevence DNT a jejích komplikací, úlohy výzkumu	261
16.1	Primární prevence DNT	261
16.2	Základní výzkum DNT.....	261
16.3	Klinický výzkum	262
Doslov	263	
Dodatky	265	
ASA klasifikace operability nemocného.....	265	
Prognostická evaluace Apache II	265	
NYHA funkční klasifikace závažnosti srdečních chorob	266	
Seznam zkratk	267	
Použitá literatura	269	
Rejstřík	289	